

MODUŁ / SYLABUS
CYKL KSZTAŁCENIA 2024-2026

Nazwa modułu/przedmiotu:	OPIEKA I EDUKACJA TERAPEUTYCZNA W CHOROBAH PRZEWLEKŁYCH: CUKRZYCA	
Kierunek:	PIELĘGNIARSTWO	
Poziom studiów*:	I stopnia (licencjackie) II stopnia (magisterskie)	
Profil kształcenia:	praktyczny	
Rodzaj studiów*:	stacjonarne / niestacjonarne	
Rodzaj zajęć*:	obowiązkowe X uzupełniające ☐ do wyboru ☐	
Rok i semestr studiów*:	Rok studiów*: I X II ☐ III ☐	Semestr studiów*: 1 ☐ 2 X 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
Liczba przypisanych punktów ECTS	3	
Język wykładowy:	polski	
Nazwa Wydziału PSW:	Wydział Nauk o Zdrowiu	
Kontakt (tel./email):	tel. 55 279 17 68 e-mail: dziekanat@psw.kwidzyn.edu.pl	
Rodzaj modułu/ przedmiotu odnoszący się do przygotowania zawodowego*:	<ul style="list-style-type: none"> • nauki społeczne i humanistyczne ☐ • zaawansowana praktyka pielęgniarska X • badania naukowe i rozwój pielęgniarstwa ☐ • praktyki zawodowe ☐	
Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot:		
Osoba(y) prowadząca(e):	Według planu studiów	
Formy nakładu pracy studenta		Obciążenie studenta (liczba godzin dydaktycznych)
<i>Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim (wg planu studiów)</i>		
Wykłady (W)		9
Seminarium (S)		
Konwersatoria (K)		
Ćwiczenia (C)		24
Zajęcia praktyczne (ZP)		
Samodzielna praca studenta		42
Obciążenie studenta związane z praktykami zawodowymi (<i>wg planu studiów</i>)		
Sumaryczne obciążenie pracy studenta – ogólna liczba		33/75
Liczba punktów ECTS za przedmiot/moduł		3
Metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> • podające (wykład, pogadanka), • programowe (przy użyciu narzędzi audiowizualnych, tablice), • aktywizujące (metoda przypadków, metoda sytuacyjna, metoda inscenizacji, dyskusja dydaktyczna, metoda projektu), • analiza przypadków klinicznych, • pokaz z objaśnieniem (wyjaśnieniem), • pokaz z instruktażem, • realizacja zadań praktycznych pod nadzorem.	
Założenia i cel przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • Rola pielęgniarki/rza w edukacji pacjenta chorego na cukrzycę. • Rola samokontroli, diety i wysiłku fizycznego w leczeniu cukrzycy. • Nowości w terapii cukrzycy (osobista pompa insulinowa OPI „sztuczna trzustka”).	

Narzędzia dydaktyczne		Tablica i rzutnik multimedialny, plansze. Pomoce dydaktyczne medyczne (fantomy i symulatory medyczne, trenażery i modele, w tym modele anatomiczne).	
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii i patofizjologii trzustki uzyskana na studiach pierwszego stopnia dla kierunku pielęgniarstwo lub innego kierunku medycznego.		
Macierz efektów uczenia się dla modułu /przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć dydaktycznych			
Symbol efektu uczenia się	Student, który zaliczy moduł (przedmiot) wie/rozumie/potrafi:	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się	Forma realizacji zajęć dydaktycznych * wpisz symbol
B.W12.	Charakteryzuje predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej.	Kolokwium pisemne lub ustne, realizacja zleconego zadania	W
B.W13.	Omawia metody oceny stanu zdrowia pacjenta w poradnictwie pielęgniarstwie.	Kolokwium pisemne lub ustne, realizacja zleconego zadania	W
B.W15.	Omawia zasady doboru badań diagnostycznych i interpretuje ich wyniki w zakresie posiadania uprawnień zawodowych.	Kolokwium pisemne lub ustne, realizacja zleconego zadania	W
B.W32.	Omawia zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgncacji w cukrzycy, astmie i przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc.	Kolokwium pisemne lub ustne, realizacja zleconego zadania	W
B.W33.	Omawia patomechanizm cukrzycy, astmy i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc oraz powikłania i zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej.	Kolokwium pisemne lub ustne, realizacja zleconego zadania	W
B.U11.	Diagnostuje zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą.	Kolokwium pisemne lub ustne, realizacja zleconego zadania	K
B.U12.	Ocenia adaptację pacjenta do choroby przewlekłej.	Kolokwium pisemne lub ustne, realizacja zleconego zadania	K
B.U16.	Dobiera i stosuje metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarstkich.	Kolokwium pisemne lub ustne, realizacja zleconego zadania	K
B.U18.	Wdraża działanie terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych.	Kolokwium pisemne lub ustne, realizacja zleconego zadania	K
B.U39.	Rozpoznaje sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia, a także udziela mu wsparcia motywacyjno-edukacyjnego.	Kolokwium pisemne lub ustne, realizacja zleconego zadania	K
B.U34.	Wykorzystuje aktualną wiedzę w celu zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej pacjentów chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów.	Kolokwium pisemne lub ustne, realizacja zleconego zadania	K
B.U35.	Planuje i koordynuje opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę.	Kolokwium pisemne lub ustne, realizacja zleconego zadania	K
B.U36.	Motywuje pacjenta chorego na cukrzycę do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia.	Kolokwium pisemne lub ustne, realizacja zleconego zadania	K
K.1.	Dokonuje krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych.	przedłużona obserwacja przez nauczyciela prowadzącego/ opiekuna	K
K.2.	Formułuje opinie dotyczące różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	przedłużona obserwacja przez nauczyciela prowadzącego/ opiekuna	W/K
K.3.	Okazuje dbałość o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarstki i solidarnością zawodową.	przedłużona obserwacja przez nauczyciela prowadzącego/ opiekuna	K
K.4.	Rozwiązuje złożone problemy etyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarstki i wskazuje priorytety w realizacji określonych zadań.	przedłużona obserwacja przez nauczyciela prowadzącego/ opiekuna	K

K.5.	Ponosi odpowiedzialność za realizowane świadczenia zdrowotne.	<i>przedłużona obserwacja przez nauczyciela prowadzącego/ opiekuna</i>	K
K.6.	Wykazuje profesjonalne podejście do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	<i>przedłużona obserwacja przez nauczyciela prowadzącego/ opiekuna</i>	K

*W-wykład; S-seminarium; K -konwersatoria; Ć-ćwiczenia; ZP-zajęcia praktyczne; PZ-praktyki zawodowe

PRZYKŁADOWE METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

w zakresie wiedzy (wykłady/konwersatoria): egzamin ustny (*niestandaryzowany, standaryzowany, tradycyjny, problemowy*); egzamin pisemny – student generuje / rozpoznaje odpowiedź (*esej, raport; krótkie strukturyzowane pytania /SSQ/; test wielokrotnego wyboru /MCQ/; test wielokrotnej odpowiedzi /MRQ/; test dopasowania; test T/N; test uzupełniania odpowiedzi*),

w zakresie umiejętności (ćwiczenia/konwersatoria): Egzamin praktyczny; Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny /OSCE/; Mini-CEX (mini – clinical examination); Realizacja zleconego zadania; Projekt, prezentacja

w zakresie kompetencji społecznych: esej refleksyjny; przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego; Ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, pacjentów, innych współpracowników); Samoocena (w tym portfolio)

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH

Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie efektów uczenia się do ZAJĘĆ
WYKŁADY, semestr II		
1. Typy cukrzycy, cukrzyca ciążowa, stan przedcukrzycowy.	2	B.W12., B.W13., B.W15., B.W32., B.W33., K.2.
2. Metody rozpoznania cukrzycy (objawy podmiotowe, badanie przedmiotowe, badania laboratoryjne).	2	
3. Ostre powikłania cukrzycy (śpiączka i kwasica cukrzycowa).	2	
4. Przewlekłe powikłania cukrzycy (retino-, nefro-, neuropatia cukrzycowa).	3	
ĆWICZENIA, semestr II		
1. Leczenie cukrzycy (dieta, wysiłek fizyczny, środki doustne).	3	B.W12., B.W13., B.W15., B.W32., B.W33., B.U11., B.U12., B.U16., B.U18., B.U39., B.U34., B.U35., B.U36., K.2.
2. Typy insulinoterapii (mieszanki, intensywna insulinoterapia, osobista pompa insulinowa OPI).	2	
3. „Sztuczna trzustka” - fakty i mity.	1	
4. Przeszczep trzustki jako forma leczenia cukrzycy.	1	
5. Leczenie cukrzycy w warunkach szpitalnych i domowych.	2	
6. Pielęgnacja pacjenta z powikłaniami cukrzycy, edukacja rodziny.	3	
7. Rozpoznanie i ocena deficytu w zakresie samoopieki u chorego na cukrzycę.	3	B.U11., B.U12., B.U16., B.U18., B.U39., B.U34., B.U35., B.U36., K.1., K.2., K.3., K.4., K.5., K.6.
8. Edukacja pacjenta chorego na cukrzycę w zakresie stylu życia, samokontroli i samopielęgnacji.	5	
9. Planowanie, realizacja i ocena planu pielęgnowania pacjenta z cukrzycą.	4	
Samodzielna praca studenta		
1. Epidemiologia cukrzycy u dzieci, dorosłych i kobiet ciężarnych.	15	B.W12., B.W13., B.W15., B.W32., B.W33., B.U16., B.U17., K.2.
2. Patogeneza cukrzycy u dorosłych, dzieci, kobiet ciężarnych.	15	
3. Społeczne konsekwencje cukrzycy.	12	

WYKAZ LITERATURY

Literatura podstawowa:

1. Szewczyk A., *Pielęgniarstwo diabetologiczne*, PZWL, Warszawa 2019.
2. Radecka I., Stasiak B., *Cukrzyca*, Wyd. Harde, 2022.

Literatura uzupełniająca:

1. Jurkowska G., Łagoda K. (red.), *Pielęgniarstwo internistyczne*, Wyd. PZWL, Warszawa 2015 (druk 2023).

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

Sposób zaliczenia

- Zaliczenie z oceną– wykłady
- Zaliczenie z oceną – konwersatorium

Formy i kryteria zaliczenia

Wykład:

Podstawę do uzyskania zaliczenia stanowi:

- obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności,
- ewentualna 10% nieobecność zrównoważona w sposób indywidualnie ustalony z prowadzącym zajęcia,
- uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium pisemnego (test) lub ustnego (na 3 pytania).

Ćwiczenia/konwersatoria

Podstawę do uzyskania zaliczenia na ocenę stanowi:

- obecność 100%; potwierdzona wpisem na liście obecności,
- aktywny udział w ćwiczeniach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń),
- poprawna, oceniona pozytywnie odpowiedź ustna na 3 pytania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny wiedzy i umiejętności, zadane studentowi w czasie trwania ćwiczeń.

Kolokwium pisemne:

- ma formę testu pisemnego, test wielokrotnego wyboru /MCQ/ (każda prawidłowa odpowiedź to 1 punkt, brak odpowiedzi lub odpowiedź nieprawidłowa 0 punktów, minimum 60% prawidłowych odpowiedzi kwalifikuje do uzyskania pozytywnej oceny.

Kryteria ocen z testu

Ocena	Bardzo dobry (5.0)	Dobry plus (4.5)	Dobry (4.0)	Dostateczny plus (3.5)	Dostateczny (3.0)	Niedostateczny (2.0)
% poprawnych odpowiedzi	93-100%	85-92%	77-84%	69-76%	60-68%	59% i mniej

- i/lub odpowiedź ustna

Kryteria oceny wiedzy – odpowiedź ustna

Kryterium	Liczba punktów 0-5
Poprawność odpowiedzi	
Trafność rozpoznania problemów	
Aktualna wiedza medyczna i nauk o zdrowiu	
Wiedza interdyscyplinarna	
Poprawność słownictwa medycznego / fachowego	
Samodzielność i kreatywność w proponowaniu rozwiązań	
Razem	

*Uzyskanie 0-1 punktów w ramach któregośkolwiek kryterium skutkuje oceną niedostateczną

Liczba punktów i ocena:

30-28 - bardzo dobry (5,0) - student udziela całkowicie wyczerpującej i prawidłowej odpowiedzi na zadane pytanie, swobodnie posługuje się poprawnym merytorycznie językiem naukowym, uwzględniając w odpowiedzi ustnej aktualną wiedzę medyczną, wykazuje się łatwością w rozwiązywaniu problemów wynikających z zadania, umiejętnie łączy wiedzę z różnych dziedzin naukowych, wykazuje się oryginalnością własnych przemyśleń.

27-25 - plus dobry (4,5) - student udziela prawidłowej odpowiedzi na zadane pytanie, posługuje się językiem naukowym, uwzględniając w odpowiedzi ustnej aktualną wiedzę medyczną, rozwiązuje problemy wynikające z zadania, łączy wiedzę z kilku dziedzin naukowych.

24-22 - dobry (4,0) – student udziela zasadniczo samodzielnej odpowiedzi, która zawiera większość wymaganych treści, dopuszczalne są nieliczne błędy w odpowiedzi (drugorzędne z punktu widzenia tematu), posługuje się aktualną wiedzą medyczną wymagającą niewielkiego uzupełnienia, odpowiedź jest poprawna pod względem języka naukowego, trafność rozpoznawania problemów wymagająca niewielkiej poprawy, w odpowiedzi i powinny być zawarte samodzielne wnioski studenta.

21-19 - plus dostateczny (3,5) - student udziela zasadniczo samodzielnej odpowiedzi, która zawiera większość wymaganych treści, popełnia nieliczne, pierwszoplanowe błędy w odpowiedzi, student zna najważniejsze fakty i potrafi je zinterpretować oraz wyłonić najważniejsze problemy, posługuje się wiedzą medyczną nie zawsze aktualną, w odpowiedzi uwzględnia wiedzę tylko z danej dziedziny, popełnia błędy w posługiwaniu się językiem naukowym, wymaga pomocy w wyciąganiu wniosków.

18-16 - dostateczny (3,0) – student udziela odpowiedzi zawierającej część wymaganych informacji, popełniając błędy, ale z pomocą nauczyciela koryguje swoją odpowiedź, zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej, jak i w sposobie jej prezentowania, student zna jednak podstawowe fakty i przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na postawione pytanie.

OCENA KOŃCOWA Z PRZEDMIOTU:

- średnia ocen z kolokwium z wykładów, ćwiczeń.

Ocena końcowa jest przeliczana według kryteriów:

3,0 -3,24 – dostateczny (3,0)
3,25 -3,74 – dostateczny (3,5)
3,75 -4,24 – dobry (4,0)
4,25-4,74 – dobry plus (4,5)
4,75 -5,0 – bardzo dobry (5,0)

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim lub innych przyczyn losowych. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.

Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do egzaminu. Jedynie w przypadku uzyskania z egzaminu w danym roku oceny co najmniej dostatecznej (3.0) student powtarzający rok z powodu innego przedmiotu może być zwolniony z konieczności uczęszczania na zajęcia i zdawania i zaliczania przedmiotu.

Akceptacja:
Prorektor ds. dydaktycznych